

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Rent drikkevand og sikker
kemi
J.nr. 2022 - 11527
Ref. NIMAB
Den

Status 2023 for Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026

Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 er en udmøntning af den politiske aftale mellem Socialdemokratiet og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne. Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 udgør Danmarks nationale handlingsplan for bæredygtig anvendelse af sprøjtemidler og afløser pesticidstrategi 2017-2021.

Af den politiske aftale fremgår, at der hvert år skal udarbejdes et statusnotat for implementering af strategien til aftaleparterne. Dette notat præsenterer status for indsatserne i 2023.

Hovedmålsætningen for strategien er at nå en rekordlav belastning fra sprøjtemidler. Det er målet, at der skal anvendes så få sprøjtemidler som muligt, og at de sprøjtemidler, der anvendes, skal være de mindst belastende. Derudover skal restindholdet af sprøjtemidler i fødevarer være så lavt som muligt, og der skal iværksættes indsatser, der understøtter, at vi fortsat kan anvende urensset grundvand til drikkevand.

Strategien omfatter alle brugere af sprøjtemidler, både jordbrugserhverv, golfbaner, offentlige myndigheder og private haveejere samt forbrugere, fødevarer virksomheder og forhandlere af sprøjtemidler.

Strategien gennemføres med en række initiativer samlet under indsatsområderne: 1. En rekordlav pesticidbelastning, 2. Stram praksis for godkendelser til beskyttelse af grundvandet, 3. En mere målrettet kontrol, 4. Forskning og fremme af alternativer til sprøjtemidler, og 5. Udbredelse af det gode landmandskab (Integreret Plantebeskyttelse).

Gennemførelsen af initiativerne sikres af en tværministeriel styregruppe bestående af medlemmer fra Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt Skatteministeriet.

Hovedkonklusioner - indsatser i sprøjtemiddelstrategi 2022-2026

Bekæmpelsesmiddelstatistikken omfatter beregning af pesticidbelastningsindikatoren (PBI), behandlingshyppighed og fladebelastning for både solgte mængder og forbrug. Ser man specifikt på udviklingen fra 2021 til 2022, er der sket en markant stigning i PBI fra 1,76 til 2,37 i 2022. Det vurderes, at denne stigning skyldes lageropbygning frem mod omlægningen af pesticidafgiften i 2023, men andre markedsmæssige forhold kan også have påvirket stigningen. I Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 er der fastsat en målsætning på 1,43 for PBI baseret på salgstal i 2025, som vil blive evalueret i 2026. Omlægningen af afgiften skal på sigt gøre det mere attraktivt at bruge sprøjtemidler med lav belastning af miljø og sundhed og er dermed et virkemiddel til at opfylde målsætningen.

Resultaterne fra undersøgelse af sprøjtemidler i varslingsystemet for udvaskning af pesticider til grundvand (VAP-rapporten 2022 og 2023) for monitoringsperioderne 2020-2021 og 2021-2022 blev offentliggjort i august 2023. Rapporten omfatter også test af svampemidlet cyazofamid, som tidligere er præsenteret i en ekstraordinær rapport for dette stof i januar 2023.

Analysen af muligheder og begrænsninger for at fremme udbredelsen af præcisionssprøjtning og lukkede påfyldningssystemer blev afsluttet og afrapporteret i efteråret 2023. Rapporten "Undersøgelse af udvikling i herbicidresistens 2021" og notatet "Opdatering af statusnotat om pesticidresistens 2024" blev offentliggjort af AGRO i april 2024.

Miljøstyrelsen har haft en sagspukkel af uafsluttede godkendelser på pesticidområdet. Afviklingen af sagspuklen af godkendelser ved udgangen af 2023 er forsinket. Miljøstyrelsen har derfor udarbejdet en ny handlingsplan for perioden 2024-2025, der har til formål at sikre, at udfordringen med sagspuklen er løst med udgangen af 2025. Udover den nævnte forsinkelse forløber implementeringen af aftalen som planlagt. Nedenfor gennemgås de enkelte indsatsområder.

1. En rekordlav pesticidbelastning

Statistik og data

I bekæmpelsesmiddelstatistikken offentliggøres hvert år salgstal for bekæmpelsesmidler (både pesticider og biocider) og tal for forbrug af pesticider baseret på jordbrugernes indberetninger af deres sprøjtejournaler. I statistikken opgøres pesticidbelastningsindikatoren (PBI), der viser landbrugets pesticidbelastning for omdriftsarealer i forhold til det konventionelt dyrkede landbrugsareal i 2007. Udviklingen i PBI viser miljø- og sundhedsbelastningen fra de pesticider, danske jordbrugere køber og anvender til at bekæmpe ukrudt, svampesygdomme og andre skadevoldere i deres afgrøder.

Målsætning baseret på pesticidesalg

PBI beregnet ud fra salgstal toppede i årene 2012 og 2013 med en PBI på hhv. 5,0 og 3,55. Fra 2014 til 2021 var PBI alle årene reduceret til et niveau, der maksimalt nåede 1,95. I 2022 er PBI steget markant til 2,37, hvilket er det højeste siden 2013.

Omlægningen af afgiften i 2023 blev foretaget for at gøre det endnu mere attraktivt at bruge sprøjtemidler med lav belastning af miljø og sundhed frem for de mere belastende midler.

Omlægningen er dermed et virkemiddel til at opfylde målsætningen om en PBI på 1,43.

Afgiftsomlægningen blev varslet i 2022, men den trådte først i kraft 1. april 2023. Det vurderes, at den varslede omlægning af pesticidafgiften har medført, at der i 2022 er indkøbt pesticider til lager med henblik på at bruge disse i efterfølgende sæsoner, men andre markedsmæssige forhold kan også have påvirket stigningen. Det er særligt, men ikke udelukkende, aktivstoffet lambda-cyhalothrin (insektmiddel), der vurderes at være indkøbt til lager. Det er som følge af denne lageropbygning forventningen, at PBI vil falde de kommende år i tråd med målsætningen.

Pesticidforbrug

PBI er ligeledes beregnet for forbruget af pesticider. Dette beregnes på baggrund af jordbrugernes indberettede sprøjtejournaler. PBI for forbrug er overordnet set faldet efterhånden, som der er sket en reduktion i de lagre af pesticider, der blev indkøbt i 2012 og 2013 i forbindelse med indførelsen af den differentierede pesticidafgift i 2013. For planåret 2021/22 ligger PBI målt på forbrugstal på 1,53, hvilket er et fald på 48 procent ift. 2010/11. PBI for 2021/22 er på samme niveau som i 2020/21, og forbruget i 2021/22 er dermed ikke påvirket af omlægning af afgiften i 2023.

Forbrug (og salg) af aktivstoffet glyphosat

For glyphosat fluktuerer de solgte mængder aktivstof pr. hektar (kg/ha) i den seneste femårige periode, men overordnet ses et stabilt niveau. Forbruget af glyphosat ligger ligeledes på et forholdsvist stabilt niveau. En sammenligning af salget og det indberettede forbrug af glyphosat viser dog, at der stadig er betydelig forskel mellem de solgte og forbrugte mængder af glyphosat. Det skyldes formodentlig, at en stor del af glyphosatforbruget anvendes i perioden mellem to afgrøder, og der derfor er en risiko for, at landmanden ikke får indberettet den fulde mængde, da forbruget ikke er knyttet til nogen af de to specifikke afgrøder. Erhvervets organisationer er opmærksomme på denne problemstilling, og de har de seneste år opfordret erhvervet til at være opmærksom på at få indberettet det fulde glyphosatforbrug. Der kan dog fortsat ikke måles en effekt af erhvervets igangsatte informationsindsats.

I forbindelse med, at godkendelsen af glyphosat i EU blev fornyet i november 2023, blev anvendelse af glyphosat til nedvisning af afgrøder inden høst forbudt. I Danmark er nedvisning af foder og konsum afgrøder allerede forbudt. Salgsforbuddet i foderafgrøder trådte i kraft 31. december 2023. Forbuddet i konsum afgrøder trådte i kraft i 2018, men der havde inden da været frivillige aftaler, da flere aftagere af korn ikke ønskede korn, der var nedvisnet med glyphosat.

Forbruget af de mest problematiske stoffer

Forbruget af de mest problematiske stoffer følges i Bekæmpelsesmiddelstatistikken i form af en liste over de fem mest solgte aktivstoffer, der er kandidater til substitution. De fem aktivstoffer i opgørelsen for 2022 er aclonifen, diflufenican, propyzamid, tebuconazol og pendimethalin. Af disse stoffer er det aclonifen efterfulgt af diflufenican og propyzamid, der udgør de største salg. For disse tre stoffer er der tale om en stigning i salget i 2022 sammenlignet med 2021.

Det økologiske areal

I Bekæmpelsesmiddelstatistik 2022 er der udarbejdet en tabel, der viser udviklingen i landbrugsarealer i omdrift, som er omlagt eller er under omlægning til økologi i perioden 2018-2022. Det antal hektar, det økologiske areal ændres med pr. år, udgør kun en mindre del i forhold til det samlede konventionelle areal, og udviklingen i det økologiske areal bidrager derfor minimalt til reduktionen i den samlede pesticidanvendelse. Det økologiske produktionsareal faldt i 2022 til 310.001 ha fra 313.111 ha i 2021.

Pesticidbelastningen på foder- og konsumafgrøder

Miljøstyrelsen har beregnet et estimat for fordelingen af pesticidbelastningen på foder- og konsumafgrøder. Opgørelsen viser, at langt den største andel af pesticidbelastningen anvendes i foderafgrøder. Dette skyldes, at langt det største areal i omdrift dyrkes, med afgrøder der anvendes til foder. Ser man på pesticidanvendelsen i forhold til arealet, fremgår det, at fladebelastningen (B/ha) og aktivstofsaltet (kg/ha) er markant højere for konsumafgrøder.

Sprøjtemidler til brug i private haver

Opgørelser over salget af pesticider, der må anvendes af private (ikke-professionelle brugere), indgår i Bekæmpelsesmiddelstatistikken. Den samlede udvikling i salget af pesticider, der må anvendes af ikke-professionelle brugere uden sprøjtecertifikat, er i 2022 steget i forhold til 2021. Overordnet set ser salget af pesticider til ikke-professionelle ud til at finde et nyt niveau efter forbuddet mod af sælge produkter med koncentreret glyphosat trådte i kraft i 2020. Dette ses ved, at niveauet i salget har fluktueret de seneste år, samtidig med at salget generelt ligger højere end tidligere, da der nu i stigende grad sælges de mere let-nedbrydelige ukrudtsmidler baseret på aktivstofferne pelargonsyre og eddikesyre, frem for midler med glyphosat. Disse midler skal anvendes i væsentligt større mængder for at give samme effekt som glyphosat.

IT-systemet Sprøjtejournalindberetning (SJI)

I alt 18.962 virksomheder har indberettet sprøjtejournaldata i Miljøstyrelsens IT-system SJI (sprøjtejournalindberetning) for planperioden 2021/2022. Fristen for indberetning for den efterfølgende planperiode, 2022/2023, var den 4. april 2024 (udsat fra 31. marts pga. påsken). Der er for denne seneste planperiode sket indberetning fra 17.686 virksomheder.

Der er i 2023 udsendt 361 påmindelsesbreve til en række virksomheder, som ikke havde indberettet data i SJI for vækstsæsonen 2021/2022. I 2024 bliver der over for disse virksomheder fulgt op med indskærpelser og politianmeldelser, såfremt der fortsat ikke er sket indberetning. Der er ikke pt. under den nuværende strategiperiode afsat ressourcer til, at Miljøstyrelsen skal følge op på, om der er indberettet anvendelse af ulovlige pesticider. For planperioden 2020/2021 er der sendt indskærpelsesbreve til 240 virksomheder. Ud af disse er der foretaget 32 politianmeldelser.

2. Stram praksis for godkendelser til beskyttelse af grundvandet

EU-indsatsen

Den danske indsats har overordnet bidraget aktivt til arbejdet i EU for en mere restriktiv og helhedsorienteret godkendelsesprocedure ift. sundhed og miljø, herunder grundvand, hvor hensynet til forskellige eksponeringsveje, korttids- og langtidseffekter samt evt. kombinationseffekter indgår i risikovurderingen.

Miljøstyrelsen har prioriteret kommentering af vurderingerne af udvalgte aktivstoffer, herunder særligt mikrobiologiske aktivstoffer og arbejdet for, at særligt problematiske aktivstoffer kun godkendes i EU, hvis der ikke er alternativer, jf. forordningens bestemmelser og initiativerne i Sprøjttemiddelstrategien for at sikre en restriktiv tilgang og harmonisering af vurderingerne.

I 2023 er der vedtaget fornyet godkendelse af 18 aktivstoffer i EU (heraf 12 mikroorganismer) og 8 aktivstoffer har ikke fået fornyet deres godkendelse (heraf 3 kandidater til substitution). I 2023 er der ikke godkendt nye kemiske aktivstoffer, og der er ikke føjet stoffer til listen over kandidater til substitution. Seks af de stoffer, der blev godkendt eller fornyet godkendt i 2023, var lav-risiko stoffer.

Miljøstyrelsen har arbejdet for at fremme godkendelse af mikrobiologiske aktivstoffer i EU. Der er i 2023 godkendt 2 nye mikroorganismer i EU, begge med lav-risiko status, og der er fornyet 12 godkendelser af mikroorganismer, hvor Miljøstyrelsen har været rapporterende medlemsstat for de 5. Miljøstyrelsen har bidraget aktivt til EU-Kommissionens arbejde med opdatering af beslutningsprincipper, vejledninger og datakrav for mikrobiologiske bekæmpelsesmidler og har deltaget i EFSA ekspertgrupper herom. Miljøstyrelsen har i 2023 i samarbejde med de Nederlandske myndigheder udarbejdet på en vejledning¹ til de nye beslutningsprincipper og datakrav.

Miljøstyrelsens deltagelse i EU- og Nordzone-samarbejdet har medvirket til udvikling og harmonisering af godkendelsesområdet. Deltagelse i EU-møder, arbejdet med faglige og administrative vejledninger og Nordzone-samarbejdet er udført som planlagt. Miljøstyrelsen har prioriteret kommentering af udvalgte guidance dokumenter for at sikre udviklingen af det faglige vidensgrundlag og harmonisering af godkendelsesarbejdet. Miljøministeriet har bl.a. kommenteret på Kommissionens udkast til revision af datakrav og godkendelseskriterier for bier, kommenteret på

¹ https://food.ec.europa.eu/document/download/6a85741c-7959-4eba-b3d5-5321db4111ab_en?filename=pesticides_ppp_app-proc_guide_imp-data-req_micro-organisms-ppp_imp-reg-11072009.pdf

forslag til regulering af safener og synergister² og kommenteret på udkast til opdateret mærkningsforordning for plantebeskyttelsesmidler. Endvidere har Miljøstyrelsen deltaget i en arbejdsgruppe i Kommissionen vedr. definition af negligibel eksponering og prioriteret at deltage i arbejdet med vurdering af hormonforstyrrende stoffer.

Derudover har Miljøstyrelsen og AGRO deltaget i EU arbejdsgruppen for at fremme godkendelser af plantebeskyttelsesmidler til brug for afgrøder, der kun dyrkes på et mindre areal (mindre anvendelser), særligt på gartneriområdet. Et arbejde som Danmark har støttet finansielt i 2023. AGRO har desuden deltaget i møder for at sikre en opdatering af viden om resistensudvikling i Nordzonen.

Miljøstyrelsen har i 2023 arbejdet med at harmonisere vurderingen af hjælpepestoffer i EU for at sikre en ensartet og grundig vurdering af og afvikling af problematiske hjælpepestoffer i plantebeskyttelsesmidler.

Endelig har Miljøstyrelsen i samarbejde med Landbrugsstyrelsen i 2023 bidraget til arbejdet med at fastlægge afgrænsningen mellem pesticidforordningen og gødningsforordningen fsva. biostimulanter.

Fødevarestyrelsens deltagelse i EU-arbejdet for fastsættelse af maksimalgrænseværdier har fokus på, at EU's maksimalgrænseværdier for pesticidrester hurtigt reguleres efter ny viden om stoffer eller kostindtag, samt at de foreslåede maksimalgrænseværdier for pesticidrester i foder og fødevarer sættes på det lavest mulige niveau. Det betyder, at alle forslag til maksimalgrænseværdier gennemgås nøje både med hensyn til fødevarer sikkerhed og med hensyn til at sikre, at maksimalgrænseværdien er fastsat på det lavest mulige niveau ud fra de indsendte data.

Fødevarestyrelsen og DTU Fødevareinstituttet har i forbindelse med alle foreslåede maksimalgrænseværdier vurderet, om der kunne være risiko for kombinationseffekter ved vurdering af indtaget af pesticidrester via kosten. Denne type vurdering indgår endnu ikke i den fælles EU-vurdering af foreslåede maksimalgrænseværdier. Fødevarestyrelsen og DTU Fødevareinstituttet har i 2023 deltaget aktivt i arbejdet med at udarbejde en fælles EU-metode til vurdering af mulige kombinationseffekter. I arbejdet grupperes stoffer efter virkningsmekanisme på det mest sensitive organ. Indtil videre har man udviklet metoder til at vurdere effekter på bl.a. skjoldbruskkirtlen og nervesystemet. I 2024-2025 vil der blive arbejdet på metoder til vurdering af effekter på nyrer og lever.

National indsats

Godkendelsesordningen bidrager overordnet til sikker brug og reduceret belastning af natur og miljø, herunder grundvand, samt menneskers sundhed, herunder at indholdet af pesticidrester i danske fødevarer er så lavt som muligt. Kontrolresultaterne viser, at danske fødevarer generelt indeholder færre pesticidrester end udenlandske.

Der er i Miljøstyrelsen oparbejdet en sagspukkel pga. forlængede sagsbehandlingstider særlig for sagsbehandling af større ansøgninger (f.eks. nye og fornyede godkendelser). Sagspuklen er bl.a. opstået som følge af personaleudskiftning. Miljøstyrelsen har haft som mål at afvikle sagspuklen ved udgangen af 2023. Dette mål er ikke indfriet, og der eksisterer stadig en betydelig sagspukkel på området. Miljøstyrelsen har udarbejdet en ny handlingsplan for perioden 2024-2025, der har til

² En safener er et stof eller præparat, der tilsættes et plantebeskyttelsesmiddel for at fjerne eller reducere plantebeskyttelsesmidlets toksiske virkninger på visse planter, typisk for at beskytte afgrøderne. En synergist er et stof eller præparat, der ikke selv er, eller kun i svag grad er virksom til plantebeskyttelse, men som kan gøre aktivstoffer i et plantebeskyttelsesmiddel mere virksomme.

formål at effektivisere sagsgange og nedbringe sagsbehandlingstiderne således, at udfordringen med sagspuklen er løst med udgangen af 2025.

Der arbejdes forsat med prioritering af sager. Det gælder fx hurtig behandling af nye midler som kan afhjælpe manglende bekæmpelsesmuligheder og resistensudvikling, herunder nye lav-risikomidler og mikroorganismer. Der er i 2023 godkendt midler med 3 nye kemiske aktivstoffer til hhv. svampebekæmpelse i korn og til bejdsning af roefrø til eksport samt til nedvisning af kartofler.

Miljøstyrelsen har i 2023 afsluttet vurderingen af cyazofamidholdige midler, som fik tilbagekaldt deres godkendelse per. 30.1.2023 med korte afviklingsfrister pga. risiko for udvaskning af nedbrydningsprodukter til grundvand. Miljøstyrelsen har endvidere afsluttet revurderingen af alle glyphosatmidler og indført de politisk vedtagne begrænsninger i anvendelsen af midlerne i foderafgrøder.

Miljøstyrelsen har i 2023 afsluttet arbejdet med implementering af EU-forordningen om unacceptable hjælpestoffer og tilbagekaldt godkendelsen af midler med indhold af unacceptable hjælpestoffer. Miljøstyrelsen har i 2023 arbejdet på revision af Nordzone-vejledningen og de danske vurderingsprincipper samt tillæg til de generelle vurderingsprincipper om vurdering af anvendelser i åbne væksthuse.

Der er i 2023 ikke godkendt midler med nye aktivstoffer, som følge af de ændrede krav til langtidsstudier, der tidligere var krævet ved langsom nedbrydning af aktivstoffet eller nedbrydningsprodukter. Der er ligeledes ikke godkendt midler med nye aktivstoffer eller ændret i godkendelser, som følge af ændrede grænseværdier for ikke-problematiske nedbrydningsprodukter i 2021.

Dispensationer

Der er behandlet 11 ansøgninger om dispensationer til brug i 2023. De 11 ansøgninger vedrørte alle dispensationer, som har været ansøgt tidligere. For 6 af ansøgningerne er aktivstofferne godkendt i EU, heraf er der for 3 af ansøgningerne godkendt tilsvarende midler i Danmark, men til andre anvendelser. For en af ansøgningerne er der indsendt ansøgning om godkendelse i Danmark, som endnu ikke er færdigbehandlet. For de resterende 5 ansøgninger (Cruiser med thiamethoxam, Reglone med diquat (3) og Asulox med asulam) er aktivstofferne ikke godkendt i EU.

Der er givet 2 dispensationer til bejdsning af roefrø til eksport³ til medlemslande i EU, som har givet dispensation til brug af de pågældende midler (Cruiser og Vibrance). Disse dispensationer er efterfølgende annulleret, som følge af en afsagt dom⁴ fra EU-domstolen i januar 2023. Dommen fastslår, at dispensationsbestemmelsen i plantebeskyttelsesmiddel-forordningens artikel 53 skal fortolkes således, at den ikke tillader en medlemsstat at godkende markedsføring af midler med henblik på behandling af frø eller markedsføring og anvendelse af frø, der er behandlet med disse midler, når markedsføringen og anvendelsen af frø, der er behandlet med de samme produkter, udtrykkeligt er forbudt ved en gennemførelsesforordning.

Der er givet dispensationer til produktet Reglone til nedvisning af kartofler samt til ukrudtsbekæmpelse i frøgræs og hvidkløver. Dispensationerne til nedvisning af kartofler og frøgræs/hvidkløver er givet pba. en detaljeret vurdering af de praktiske og økonomiske udfordringer

³ Der er es ikke givet nogen dispensationer til bejdsning og såning af frø med forbudte aktivstoffer (neonikotinoider) i Danmark i 2023.

⁴ DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling) af 19. januar 2023, i sag C-162/21

ved brug af mulige alternativer, dokumentation for arbejdet med at finde alternativer samt juridiske overvejelser ift. EU-dommen. De anvendelser, der er givet dispensation til, vurderes at være væsentlig begrænsede ift. EU-vurderingerne, da doseringerne er betydeligt lavere end det som er vurderet i EU. Der er desuden fastsat skærpede risikobegrænsende foranstaltning i dispensationerne ift. sundhed. Diquat udgør ingen risiko for udvaskning til grundvand pga. stoffets stærke binding til jord. Der er ikke givet dispensation til nedvisning af spinat og purløg med Reglone, da ansøger ikke havde opfyldt de supplerende krav til forsøg på at finde alternativer.

Endvidere er der givet dispensationen til Asulox (asulam) til ukrudtsbekæmpelse i spinat mm. til frøproduktion. Der er ifm. EU-vurderingen konkluderet, at stoffet er hormonforstyrrende, men der kan antages neglignabel eksponering både ift. anvendelsen og til rester i efterfølgende afgrøder da anvendelsen er til frøproduktion. Der er ikke alternativer til anvendelsen.

For de 5 andre ansøgninger til midler, hvor aktivstofferne er godkendt i EU, er der givet dispensation med risikobegrænsende foranstaltninger, jf. tidligere miljø- og sundhedsvurderinger og AGROs vurdering af, at der ikke findes rimelige alternativer.

Miljøstyrelsen vurderer hver enkelt ansøgning ud fra den konkrete anvendelse og på baggrund af den eksisterende viden. Der er foretaget vurdering af en lang række forhold, fx anvendelsestidspunkt, doseringer, mulige alternativer og mulig risiko for miljø og sundhed. Der fastsættes specifikke risikobegrænsende foranstaltninger som vilkår for dispensationerne. For alle dispensationer, som er givet, gælder, at kravene iht. artikel 53 i pesticidforordningen samt de skærpede krav til alternativer, jf. den nye EU-vejledning fra februar 2021, og de danske krav til, at midlerne ikke må udgøre en uacceptabel risiko for grundvand, miljø og sundhed, er overholdt.

Miljøministeriet har afholdt 4 møder med interessenterne i Dialogforum for plantebeskyttelsesmidler i 2023. Miljøstyrelsen har endvidere deltaget i en række møder med interessenter, herunder L&F, SEGES, Dansk Gartneri, Dansk Golfunion og Dansk Planteværn. Miljøstyrelsen har løbende dialog med branchen om evt. dispensationsansøgninger og rådgiver om andre muligheder herunder ansøgninger om regelrette godkendelser, afprøvning af alternativer og IPM-indsatser. Der er i 2023 gennemført et IPM-projekt i samarbejde med virksomheden KMC om intelligent nedvisning af proceskartofler for at finde alternativer til brug af Reglone til nedvisning af kartofler. Forsøget viste behov for gentagelse, hvorfor projektet gentages og er genfinansieret af Miljøstyrelsen i 2024.

Miljøstyrelsen prioriterer ansøgninger om midler, som kan være alternativer til dispensationer, i det omfang, det er muligt.

Offentliggørelse af VAP-rapport 2022 / 2023

I perioden siden sidste statusnotat er den ordinære rapport for Varslingssystemet for udvaskning af pesticider til grundvandet (VAP) for 2023 blevet offentliggjort. Afrapportering af VAP-resultater forekommer normalt én gang årligt. Med den senest offentliggjorte rapport fra august 2023 er resultaterne for monitoringsperioderne 2020-2021 og 2021-2022 (VAP-rapport 2022 og 2023) afrapporteret i én samlet rapport i tredje kvartal 2023.

I VAP-rapport 2023 er fire pesticider og 35 nedbrydningsprodukter blevet undersøgt i perioden juli 2020 til juni 2022. Kravværdien på 0,1 mikrogram pr. liter er i perioden fra 2020 til 2022 overskredet for fire af de undersøgte stoffer (DMS, DMSA, 1,2,4-triazol og CyPM). Hertil kommer, at propyzamid er fundet over kravværdien inden periodens start, men monitoring for stoffet er fortsat i den seneste monitoringsperiode uden yderligere overskridelser.

På baggrund af resultaterne for DMS og DMSA tilbagekaldte Miljøstyrelsen i 2023 godkendelser af produkterne med cyazofamid, da disse resultater også fremgik af den ekstraordinære VAP-rapport fra januar 2023. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at de nyeste VAP-data for de øvrige stoffer ikke giver anledning til at ændre i de aktuelle danske godkendelser af plantebeskyttelsesmidler. Det skyldes, at den årlige gennemsnitskoncentration af de testede stoffer ud fra en skønsmæssig vurdering ikke overstiger kravværdien (CyPM og propyzamid) eller for 1,2,4-triazol ikke kan tilskrives én specifik azol-anvendelse.

3. En mere målrettet kontrol

Kontrol af brug af sprøjtemidler

Resultatet for kontrolåret 2023 viser, at andelen af virksomheder med overtrædelser af reglerne om bl.a. opbevaring og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler ligger på samme niveau som kontrolåret 2022.

Resultaterne fra de tidligere år viser, at der generelt er en højere overtrædelsesprocent hos de professionelle brugere, som er udvalgt via en risikovurdering, end hos de brugere, som er udtaget til konditionalitetskontrol (tidligere krydsoverensstemmelseskontrol). I kontrolåret 2022 var overtrædelsesprocenten på de risikoudpegede kontroller 48,1 % mod 32,6 % på de øvrige kontroller. Af tallene for kontrolåret 2023 ses også en effekt af den risikobaserede udtagning, da overtrædelsesprocenten er ca. 44,2 % i den risikobaserede population og ca. 34,8 % for den øvrige population. Resultaterne for 2023 viser således samme tendens som resultaterne fra de tidligere år. Risikoudvælgelsen har således det forventede resultat.

Opgørelsen for både kontrolåret 2022 og kontrolåret 2023 viser desuden, at hovedparten af overtrædelserne stadig vedrører besiddelse af midler, som tidligere har været godkendt i Danmark. Derudover ses mange overtrædelser af kravet om udfyldelse af det lovpligtige IPM-skema. Derudover er der bl.a. også en del overtrædelser af reglerne om påfyldning og vask af sprøjter, føring af sprøjtejournal og syn af sprøjter.

I 2023 modtog Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion 222 kontrolsager med overtrædelser fra Landbrugsstyrelsen. Kemikalieinspektionen færdigbehandlede i 2023 282 kontrolsager fra Landbrugsstyrelsen. Heraf var 129 politianmeldelser, der blev oversendt til anklagemyndigheden, da Kemikalieinspektionen vurderede, at overtrædelserne var på et niveau, der kunne betinge at rejse en sigtelse om bødestraf.

Miljøstyrelsen har videreudviklet på den app, der er knyttet til BMD (Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddeldatabase) til brug for Kemikalieinspektionens kontrollører. Der er sket løbende drift af ordningen om syn af sprøjter. Der er samlet set fra 2014-2023 synet ca. 13.000 pesticidsprøjter i Danmark. En del af disse er synet for anden eller tredje gang. Der er i 2023 gennemført ca. 2.250 sprøjtesyn.

Der er i IT-systemet MAB (Miljøstyrelsens Autorisationssystem for brug af Bekæmpelsesmidler) mere end 25.000 autorisationer, som giver brugere af pesticider ret til køb og anvendelse af pesticider og midler til gasning af muldvarpe/mosegrise. I MAB er der ved årsskiftet 2022/2023 registreret i alt 144 forhandlere af pesticider. Disse udgør alle led i distributionskæden af pesticider.

Kontrol af import/salg af sprøjtemidler

Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion har reduceret forhandlerkontrollen i 2023, for i stedet at fokusere på håndhævelse over for professionelle pesticidbrugere, der ikke overholder reglerne på pesticidområdet. Denne omprioritering blev valgt for at reducere sagsbehandlingstid fra

Landbrugsstyrelsens kontrolbesøg hos en professionel bruger af pesticider, til afgørelse af en sag, evt. for domstolen. Kemikalieinspektionen førte i 2023 tilsyn hos 16 forhandlere og importører, heraf fem mellemhandlere (importører, distributører og ompakkere), tre forhandlere af meget giftige pesticider, seks forhandlere af professionelle pesticider (grovvareforhandlere m.m.) og to forhandlere af ikke-professionelle pesticider (bl.a. byggemarkeder, planteskoler og anden detail). Der blev konstateret overtrædelser af pesticidregler hos 12 af de 16 forhandlere, hvilket er en overtrædelsesprocent på 75 %.

Kemikalieinspektionen har i 2023 fået analyseret 31 pesticider, for indholdet af 21 forskellige aktivstoffer i forskellige kombinationer. Analyserne viste, at alle 31 produkter indeholdt de deklarerede aktivstoffer, og at det målte indhold af aktivstoffer var i overensstemmelse med det deklarerede indhold. Endvidere er kontrolprogrammet i 2023 udvidet med analysekontrol af regulerede PFAS (PFOA, PFOS og PFCA)-forbindelser, finansieret via midler fra Kemiindsatsten. Analyserne har ikke påvist tilstedeværelsen af de analyserede PFAS'er.

Kemikalieinspektionen og Toldstyrelsen deltog i 2023 i "Silver Axe (VIII)" ledet af EUROPOL, der har fokus på import og handel med kopiprodukter af pesticider og illegal handel med pesticider generelt. I alt deltog 32 lande verden over, og der blev beslaglagt 2.040 ton illegale pesticider inkl. kopiprodukter.

Kemikalieinspektionen modtog i 2023 112 indberetninger fra Toldstyrelsen om tilbageholdte udenlandske pesticider ved grænsen. Fra Skattestyrelsen modtog Kemikalieinspektionen ni indberetninger om mulig ulovlig import af udenlandsk pesticid. Disse indberetninger blev håndteret dels administrativt og dels ved gennemførelse af fysiske tilsynsbesøg.

Skattestyrelsen overvåger løbende importen fra tredjelande i forhold til, om der er tale om godkendte midler, og om det er registrerede virksomheder, der foretager importen og salget. På den baggrund foretages der kontrol hos afgiftsregistrerede virksomheder samt hos ikke afgiftsregistrerede virksomheder. For ikke-godkendte midler varetager Skattestyrelsen tilsyn hos virksomhederne, og fund af disse midler overdrages til Miljøstyrelsen til videre foranstaltning og vurdering af afgiftspligt.

I 2023 foretog Skattestyrelsen 64 kontroller, deraf 12 kontroller hos registrerede virksomheder og 52 hos uregistrerede. Hos de registrerede virksomheder blev der fundet fejl i 50 pct. af kontrollerne. Typisk regnskabsfejl, fejl i angivelse eller misforståelse af reglerne. Der er i perioden nettoreguleret for ca. 2,2 mio. kr. i afgift. Tilsyn med uregistrerede midler har resulteret i oversendelse af 9 sager til Miljøstyrelsens vurdering i 2023. På vegne af Miljøstyrelsen har Skattestyrelsen gennemført kontrol hos virksomheder registreret for parallelimport med henblik på identificering af eventuel ulovlig import. En enkelt af disse virksomheder har ikke overholdt den givne tilladelse.

Skattestyrelsen har sammen med Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion og Toldstyrelsen deltaget i pakkepostkontroller samt grænsekontroller i 2023.

Skattestyrelsen har afholdt møder med deltagelse fra Miljøstyrelsen, Toldstyrelsen, Landbrugsstyrelsen og politiet med henblik på identificering og tværgående forståelse af datakilder hos de deltagende myndigheder.

Resultater fra kontrollen

Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion har optalt tilbagemeldingerne fra anklagemyndigheder i 2023 om afgørelser i politianmeldelserne. Der er modtaget oplysninger om i alt 106 afgjorte sager i 2023, hvoraf der er truffet afgørelse om bødevedtagelse af politi i 69 sager, afgørelse ved domstolene i 23 sager, syv sager er frafaldet, seks sager er afsluttet med en advarsel og en sag har anden afslutning. Bødeintervallet lå fra 0-85.000 kr.

Nedenfor er en opdeling af afgørelser i 2023 fordelt i forhold til kontrolår:

Kontrolår	Bøde-vedtagelse	Dom	Advarsel	Sag frafaldet	Anden afslutning	Sager i alt	Bødeinterval
2017	0	1	1	0	0	2	0- 7.500 kr.
2018	2	6	1	1	0	10	0-65.000 kr.
2019	30	6	4	4	1	45	0-71.700 kr.
2020	11	3	0	1	0	15	0-75.000 kr.
2021	21	5	0	1	0	27	0-79.669 kr.
2022	5	2	0	0	0	7	15.000 kr. – 85.000 kr.
I alt afgørelser i 2023	69	23	6	7	1	106	0-85.000 kr

Kontrol af sprøjtemiddelrester i fødevarer

Fødevestyrelsen fører kontrol med virksomhederne og analyserer løbende foder og fødevarer på det danske marked for indhold af rester af pesticider og offentliggør løbende resultaterne i form af kvartalsvise rapporter og årsrapporter. I Fødevestyrelsens kontrol har der bl.a. været særlig fokus på importerede fødevarer. Særlige problemafgrøder og oprindelsessteder udtages til kontrol ved den målrettede kontrol (mistankeprøver).

Resultaterne fra Fødevestyrelsens pesticidkontrol danner grundlag for sagsopfølgning ved overskridelser af maksimalgrænseværdierne. Hvis maksimalgrænseværdien er overtrådt, er det forbudt at markedsføre fødevarer. Hvis indholdet samtidig er vurderet at kunne udgøre en sundhedsmæssig risiko, vil fødevarer blive tilbagekaldt. Ved sanktionering af en overtrædelse af pesticidrestreglerne, vurderes det, om virksomheden har inkluderet pesticidrester i sin risikoanalyse samt i hvilket omfang, virksomheden har foretaget korrigerende handlinger i forhold til overskridelsen.

Kontrolresultater for pesticidrester i fødevarer

De samlede resultater for 2022 er offentliggjort i december 2023. Der blev i 2022 undersøgt 2.176 fødevarerprøver for pesticidrester. I 2022 blev prøverne analyseret for 342 forskellige stoffer, et mindre antal prøver blev derudover analyseret for 284 supplerende stoffer ved screeningsanalyser.

For konventionel frugt blev der fundet restindhold i 51 % af de danske prøver, 86 % af prøverne fra andre EU-lande og i 83 % af prøverne fra tredjelande. Der blev fundet overskridelser af maksimalgrænseværdien i henholdsvis 1,1 %, 0,9 % og 3,1 % af prøverne for frugt produceret i DK, EU og uden for EU. For de danske prøver havde ét æble indhold over maksimalgrænseværdien. Indholdet blev vurderet til ikke at udgøre en sundhedsmæssig risiko.

For konventionelle grøntsager blev der i 2022 fundet restindhold i 20 % af de danske prøver, i 58 % af prøverne fra andre EU-lande og i 56 % af prøverne fra tredjelande. Der blev fundet overskridelser af MRL i 0 % af prøver fra Danmark, mens der blev fundet overskridelser af MRL i henholdsvis 2,3 % og 15 % af grøntsager produceret i EU og uden for EU.

I 2022 blev der udtaget i alt 295 mistankeprøver, hvor 129 prøver blev udtaget i projekt for målrettet kontrol og 166 prøver blev udtaget som skærpet importkontrol (EU-koordineret mistankekontrol,

forordning 2019/1793), herunder 109 prøver af tilsætningsstoffer til kontrol for ethylenoxid. Ved skærpet importkontrol analyseres prøverne før fødevarer frigives til markedet. For øvrige mistankeprøver udtages prøverne af partier, som allerede er på markedet. Hvis overskridelsen blev vurderet til at kunne udgøre en sundhedsmæssig risiko, eller at en sundhedsmæssig risiko ikke kunne udelukkes, blev partierne trukket tilbage fra markedet.

Den målrettede kontrol har haft fokus på risikoprodukter, herunder særlige importprøver fra tredjelande med udtagning af prøver i Københavns Lufthavn og hos importører med direkte import fra lande uden for EU. I 32 prøver (25 %) blev der påvist pesticidrester i koncentrationer, der overskred MRL.

34 prøver ud af det samlede antal prøver med overskridelser af maksimalgrænseværdien blev vurderet til at være sundhedsmæssigt uacceptabelt for forbrugeren. Af disse var 17 prøver udtaget som stikprøver og 17 udtaget som mistankeprøver. Disse produkter blev tilbagekaldt, og der blev udsendt en varsling til andre EU-lande.

Sprøjtemiddelrester i økologiske fødevarer

Når der findes pesticidrester i økologiske afgrøder skal det undersøges, hvorvidt der er tale om overtrædelse af økologireglerne. Da økologiforordningerne ikke indeholder bestemmelser om tilladte restkoncentrationer af pesticider, skal der ved hvert fund foretages en konkret vurdering af indholdet, og om indholdet evt. kan skyldes en uundgåelig forurening, f.eks. fra tidligere tiders anvendelse eller vinddrift fra en nabomark. Det undersøges, om forureningen kan være sket på den virksomhed, hvor prøven er udtaget, eller i et af de tidligere led i distributions- /produktionskæden. Hvis produkterne eller råvarerne kommer fra udlandet, notificerer de danske myndigheder de udenlandske myndigheder via OFIS (Organ Farming Information System), som igangsætter en undersøgelse for om muligt her at finde årsagen til pesticidresterne. Desuden indhentes en vurdering fra DTU Fødevarerinstitutionen, der ud fra erfaringer fra tidligere års kontrol, vurderer sandsynligheden for, at der kan være tale om bevidst anvendelse. Svaret fra DTU og de udenlandske myndigheder ligger til grund for Fødevarerstyrelsens vurdering af, om økologireglerne er blevet overholdt, når der findes indhold af pesticidrester i en økologisk fødevarer.

Der blev i stikprøvekontrollen i 2022 udtaget i alt 224 økologiske prøver. I otte økologiske vegetabiliske prøver (3,6 %) blev der fundet pesticidrester. I fem prøver blev der fundet indhold af spinosad og azadirachtin, som er godkendte pesticider til anvendelse i økologisk produktion. Produkterne er derfor i overensstemmelse med varestandarden for økologi.

I de resterende tre prøver (1,3 %) blev der påvist pesticider, som ikke er godkendte til økologisk produktion. Det drejer sig om indhold af pesticiderne fenhexamid, boscalid og dithiocarbamater i blåbær fra Chile, spæde salatblade fra Danmark og kartoffel fra Danmark.

Kontrol med pesticidrester i foder

Pesticidrester blev påvist i 126 (39 %) af de undersøgte prøver. I alt blev påvist 50 forskellige pesticider. De hyppigste påvisninger gjaldt de EU-godkendte pesticider glyphosat, chlormequat, mepiquat og fluopyram. Der blev i en enkelt nederlandsk prøve (soltørrede fisk) påvist DDT (2,4-DDT og 4,4-DDE), som hører under de tolv forbudte og svært nedbrydelige klorerede pesticider, der er reguleret med maksimalgrænseværdier under direktivet om uønskede stoffer i foder. Indholdet af DDT i de soltørrede fisk lå dog under maksimalgrænseværdien. I en enkelt landbrugsprøve (grovfoder - høg/græs) blev der fundet 1,6 mg/kg af pesticidet fluroxypyr, der gav anledning til en nærmere vurdering. Efter en risikovurdering, udført af DTU, blev det konkluderet, at der ikke var nogen risiko forbundet med indtag af grovfoderet – hverken for dyr eller for mennesker, der indtog animalske

produkter (kød/mælk) fra/af kvæg, der havde ædt det pågældende grovfoder. Ingen af foderprøverne indeholdt således et uacceptabelt højt restindhold af pesticidrester. Som for tidligere år tyder kontrolresultaterne på, at indholdet af pesticidrester i foder på det danske marked generelt ligger på et lavt niveau, der ikke udgør en sundhedsmæssig risiko for dyrene eller for mennesker, der indtager de animalske produkter.

Analysemetoder til bestemmelse af sprøjtemiddelrester

I Fødevarestyrelsens kontrolanalyser indgår både godkendte og forbudte pesticider. Der analyseres ikke for alle de stoffer, der teoretisk set kan være i prøverne, men der arbejdes løbende på at udvikle metoderne, så de bliver mere effektive, og relevante stoffer inkluderes. Fødevarestyrelsen prioriterer stoffer 1) der indgår i EU's monitoringsprogram på baggrund af stoffets forekomst og toksikologi, 2) hvor restindholdet i fødevarer er omfattet af særlige restriktioner eller intensiveret kontrol og 3) der indgår i godkendte midler i Danmark.

Der anvendes en del pesticider på verdensplan, som ikke indgår i det sædvanlige analyse-program. Derfor udvikler DTU Fødevareinstituttet screeningsmetoder til bestemmelse af pesticidrester i fødevarer ved brug af højt opløselig masse-spektrometri. Screenings-metoderne dækker et bredt udsnit af pesticider. Udvalgte prøver, der allerede er analyseret i Fødevarestyrelsens kontrolprogram, screenes for stoffer, der ligger ud over det sædvanlige analyseprogram. Hvis et pesticid gentagne gange findes ved screeningen, vil det blive søgt inkluderet i kontrolprogrammet på lige fod med andre pesticider. DTU Fødevareinstituttet har screenet 85 prøver udtaget i 2022. Ved screeningen er der fundet indhold i to prøver af to forskellige pesticider, som ikke allerede var medtaget i den kvantitative analyse.

Rester af hjælpestoffer

Hjælpestoffer i pesticidprodukter skal kortlægges og prioriteres med henblik på at identificere potentielt problematiske hjælpestoffer i forhold til eksponering via fødevarer. Der er påbegyndt et projekt omfattende en bred kortlægning for dernæst at udpege de potentielt mest problematiske hjælpestoffer med henblik på yderligere analyser og evt. risikovurderinger. DTU Fødevareinstituttet arbejder fortsat med udvikling af analysemetoder til tre udvalgte hjælpestoffer (ecansyre, 2-ethylhexylester, natriumlignosulfonat, anionisk og cetyl/stearyl-alkohol ethoxyleret).

Derudover er gennemført et forsøg med hvedeprøver sammen med Aarhus Universitet. Prøverne er hvede behandlet på marken med midlet Amistar. Amistar er et plantebeskyttelsesmiddel, der kan indeholde Cetyl/stearyl-alkohol ethoxyleret og andre hjælpestoffer. Prøverne blev indsamlet på fem forskellige tidspunkter for at spore den aktive ingrediens og rester af hjælpestoffet i hvede. Den høstede hvede vil blive analyseret, når metoden er optimeret.

Informationsaktiviteter

Fødevarestyrelsen offentliggør kontrolresultater hvert kvartal med fokus overskridelser og i en samlet et-årsrapport, som går mere i dybden med en analyse af resultaterne.

Derudover er DTU Fødevareinstituttet i gang med at udarbejde en rapport om overvågning af danskernes indtag af pesticidrester i perioden 2018-2022. Rapporten forventes offentliggjort ultimo 2024/primo 2025.

Derudover har Fødevarestyrelsen opdateret "Importguide om pesticidrester". Det er en guide, der især retter sig mod importører af frugt og grønt og skal bidrage til, at importører får nemmere ved at efterleve reglerne om pesticidrester i fødevarer.

Understøttelse af avlernes mulighed for at dyrke afgrøder med færre sprøjtemiddelrester

Fødevarestyrelsen vil understøtte avlernes mulighed for at dyrke afgrøder på en måde, der resulterer i færre sprøjtemiddelrester ved at bidrage til avlernes viden om sprøjtemiddelrester i fødevarer. Analyseattester for danske prøver er blevet sendt til den relevante avler med det formål at bidrage til avlerens viden om pesticidrester i egne afgrøder. Her kan avleren se, om avlerens dyrkningsform har givet rester, og avleren kan eventuelt ud fra resultaterne ændre sin dyrkningsstrategi. Avleren kan ligeledes vælge at anvende resultaterne i forbindelse med rådgivningsbesøg med bl.a. henblik på evaluering af avlerens anvendelse af pesticider.

4. Forskning og fremme af alternativer til sprøjtemidler

Der var i 2023 afsat midler til indsatserne til fremme af Alternative Plantebeskyttelsesmidler og Bekæmpelsesmiddelforskning. Miljøstyrelsen havde opslag i 2023, og der indkom fire ansøgninger til tilskudspuljen for alternative plantebeskyttelsesmidler, som alle blev imødekommet med tilskud. Der indkom 17 ansøgninger til Bekæmpelsesmiddelforskningsprogrammet. Der pågår vurdering af disse ansøgninger i 2024. Miljøstyrelsen gav tilsagn om helt eller delvist tilskud til fem ansøgninger om bekæmpelsesmiddelforskningsprojekter, som var ansøgt i 2022. Der blev i 2023 offentliggjort fire forskningsrapporter på Miljøstyrelsens hjemmeside

5. Udbredelse af det gode landmandskab (Integreret Plantebeskyttelse, IPM)

IPM-projekter

Der er i 2023 igangsat 12 nye IPM-projekter, mens 10 af de tidligere igangsatte IPM-projekter er afsluttet.

Der er i 2023 igangsat 10 nye projekter om præcisionsteknologi, mens 4 af de tidligere igangsatte præcisionsprojekter er afsluttet eller videreført.

Projekt om fire IPM-innovationsbrug 2023-2026 blev sendt i udbud og kontrakt er indgået for en fireårig periode.

IPM-skemaet blev i 2023 (for planperioden 2021/2022) udfyldt af ca. 13.000 jordbrugere. Jordbrugerne skulle for 4. gang, siden IPM-skemaet blev lanceret, udfylde skemaet frem til fristen den 4. april 2024 (ændret fra 31. marts 2024 pga. påsken), og frem til denne frist har ca. 11.900 jordbrugsvirksomheder udfyldt IPM-skemaet.

Golfbaner

Miljøstyrelsen finansierede tre projekter med fokus på IPM på golfbaner. Miljøstyrelsens opgørelse af pesticidforbruget på golfbaner i 2021 og 2022 viser et fald i både pesticidforbrug og -belastning siden seneste opgørelse, som var for 2020. Der blev i 2023 udarbejdet en ny golfbekendtgørelse med ændrede belastningslofter, som trådte i kraft 1. januar 2024.

Udbredelse af præcisionssprøjtning

Aftalepartierne blev enige om, at der inden udgangen af 2022 skulle foretages en analyse af muligheder og begrænsninger for at fremme udbredelsen af præcisionssprøjtning og lukkede påfyldningssystemer, herunder muligheder for at fastsætte obligatoriske krav.

Analysen var forsinket, men blev færdiggjort i 2023. Analysen undersøgte specifikt præcisionsteknologierne sektionstyring og pletsprøjtning. Jordbrugerne har allerede et naturligt optag af sektionstyring, som har stor udbredelse på Danmarks dyrkede areal. Det blev derfor vurderet, at det ikke var nødvendigt at fastsætte obligatoriske krav. Pletsprøjtning er derimod en teknologi i hurtig udvikling og uden større udbredelse, og derfor lød vurderingen, at det endnu er for

tidligt at fremsætte obligatoriske krav. Der ønskes derimod at understøtte udviklingen ved større fokus på pletsprøjtning i Miljøstyrelsens arbejde med præcisionsteknologi.

Det blev endvidere vurderet, at det endnu var for tidligt at fastsætte reguleringsmæssige tiltag for lukkede påfyldningssystemer. Erhvervet ønskede at forsætte med at se på mulighederne for brugen af lukkede påfyldningssystemer efter færdiggørelsen af analysen, og der blev derfor nedsat en tværfaglig arbejdsgruppe med deltagelse af interesseorganisationer og Miljøministeriet, herunder Miljøstyrelsen. Arbejdsgruppen arbejder i øjeblikket videre med at afdække muligheder og begrænsninger for implementering af lukkede påfyldningssystemer.

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Miljøministeriet sikrer den fortsatte udpegning af BNBO i bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer, der årligt opdateres med nyeste viden fra Grundvandskortlægningen. Høring af bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer blev igangsat den 20. december 2023.

Der har i 2023 været afholdt et møde i BNBO-partnerskabet mellem Kommunernes Landsforening og Miljøministeriet om grundvandsbeskyttelse.